

групу суб'єктів дисциплінарного провадження, необхідно зазначити, що суб'єкт дисциплінарного захисту — це захисник, тобто особа, яка є адвокатом або іншим фахівцем у галузі права, який відповідно до закону має право на надання правової допомоги.

Наступною групою суб'єктів є суб'єкти, що сприяють проведенню дисциплінарного провадження. До них належать: потерпілий, свідок, експерт, спеціаліст, перекладач, тобто це ті особи, які за необхідності можуть брати участь у провадженні для забезпечення законодавчих принципів та для повного та всебічного розгляду та вирішення справи.

Отже, на основі аналізу питання поняття, видів та суб'єктів дисциплінарного провадження щодо державного службовця, можна зробити висновок, що відсутність чіткого нормативного закріплення питання є значною прогалиною законодавства і сприяє порушенню закону при здійсненні дисциплінарного провадження та зловживанню окремих груп суб'єктів своїми повноваженнями.

ПАНФІЛОВ О. Є.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри адміністративного та фінансового права,
кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО КОРУПЦІЙНІ АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Чинне законодавство не містить поняття провадження у справах про адміністративні правопорушення, проте таке поняття було вироблене наукою адміністративного права. Як відзначають С. В. Ківалов та Л. Р. Біла-Тіунова, провадження у справах про адміністративні правопорушення є одним із специфічних та важливих адміністративно-юрисдикційних проваджень, що входять до адміністративно-юрисдикційного процесу (Ківалов С. В., Біла Л. Р. Адміністративне право України: навч.-метод. посіб. / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла. — 2-ге вид., перероб. і доповн. — Одеса: Юридична література, 2002. — С. 52). Адміністративно-юрисдикційний процес визначають як врегульовану адміністративно-процесуальними нормами правозастосовну та правоохоронну діяльність органів державного управління, а в передбачених законом випадках — і інших органів та їхніх посадових осіб і представників громадських організацій щодо застосування адміністративно-правових санкцій при вирішенні індивідуально-конкретних справ, які

виникають із правовідносин, не пов'язаних з управлінським (службовим) підпорядкуванням (Масленников М. Я. Административно-юрисдикционный процесс: сущность и актуальные вопросы правоприменения по делам об административных правонарушениях. — Воронеж: Изд-во Воронеж. ун-та, 1990. — С. 22).

На думку А. С. Васильєва та М. П. Орзіха, провадження у справах про адміністративні правопорушення повинно регулюватись як особливий вид юрисдикційної діяльності, що вирізняється набором специфічних, лише йому властивих ознак (особливістю матеріально-правових норм і матеріально-правових відносин, реалізація яких опосередковується даним провадженням; специфікою процесуальних норм і процесуальних відносин, які складають його зміст; характером індивідуально-конкретних справ, які розглядаються, та юридичними наслідками їх вирішення) (Васильєв А. С., Орзих М. Ф. К вопросу о соотношении и отраслевой принадлежности административного процесса и производства по делам об административных правонарушениях / А. С. Васильев, М. Ф. Орзих // Производство по делам об административных правонарушениях в органах внутренних дел. — К., 1983. — С. 3—9). При цьому під адміністративно-юрисдикційною діяльністю прийнято розуміти правила та порядок притягнення до адміністративної відповідальності, що являє собою порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення.

Виходячи зі сказаного, провадження у справах про корупційні правопорушення визначають як регламентовану адміністративно-процесуальними нормами діяльність державних органів, спрямовану на розгляд справ про ці адміністративні правопорушення, застосування в необхідних випадках адміністративних стягнень.

В літературі з адміністративного права провадження у справах про адміністративні правопорушення класифікуються за різними критеріями. Так, за критерієм обсягу та складності виділяються наступні види проваджень:

1) звичайне провадження, яке характеризується наявністю наступних ознак: черговість проходження усіх обов'язкових стадій провадження; 15-денний строк розгляду справ; обов'язковість присутності правопорушника при розгляді справи. Таке провадження здійснюється щодо більшості адміністративних проступків, відповідальність за які передбачена КУпАП;

2) спрощене провадження, яке характеризується тим, що в даному випадку протокол про адміністративне правопорушення не складається, а посадова особа, яка виявила правопорушення, сама приймає рішення про накладення на винного попередження або штрафу та виконує своє рішення (ст. 258 КУпАП);

3) особливе провадження, яке характеризується наступними ознаками: строки розгляду справи менше загальновстановленого 15-денного строку; присутність правопорушника при розгляді таких справ є обов'язковою. Це провадження в адміністративних справах про правопорушення, які перераховані в ч.ч. 2 і 3 ст. 277 КУпАП та ч.ч. 2 і 3 ст. 268 КупАП (Миколенко А. И. Административный процесс и административная ответственность в Украине: учебное пособие. — Харьков : Одиссей, 2004. — С. 132–133).

Діяльність учасників провадження у справах про адміністративні правопорушення розвивається в часі як послідовний ряд пов'язаних між собою процесуальних дій щодо реалізації прав та взаємних обов'язків, що об'єднуються в окремі етапи провадження, які прийнято називати стадіями. Стадіями адміністративно-юрисдикційного провадження виступають логічно пов'язані етапи вчинення дій суб'єктів правозастосування, що сліднують один за іншим та направлені на вирішення певного проміжного завдання. Провадження в адміністративно-юрисдикційному процесі здійснюється на підставі значної кількості процесуальних норм, в той час, як його стадія регламентується меншою кількістю процесуальних норм. Таким чином, провадження в адміністративно-юрисдикційному процесі є більш широким поняттям, ніж його стадія (Масленников М. Я. Административно-юрисдикционный процесс: сущность и актуальные вопросы правоприменения по делам об административных правонарушениях. — Воронеж : Изд-во Воронеж. ун-та, 1990. — С. 17).

Аналіз положень КУпАП, що регулюють особливості провадження у справах про корупційні правопорушення приводить до висновку, що дана категорія належить до особливих проваджень, оскільки хоча для неї і встановлено загальний строк розгляду справи, це провадження характеризується ускладненою процедурою та додатковими вимогами щодо його здійснення.